

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETESEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyitlteri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetőik és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árengedmenyben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Előfizetési felhívás

A

„BARS” XXXVI. évfolyamára.

Lapunk mai számával befejezük a harmincötödik esztendő; a harmincöt esztendő közül a legnehezebbet és a legszomorubbát. Elfoglaltság nélkül mondhatjuk, hogy lapunk a legsúlyosabb viszonyok között is kiállotta a tűzpróbát, mert bátran és félelem nélkül, erejét megfeszítve iparkodott kötelességének és hivatásának megfelelni.

A toll erős fegyverével küzdött e lap mindig a közérdek szolgálatában. Szeretett magyar hazánknak boldogsága, a magyar nemzeti közintézmények fejlesztése, a magyar önérték ápolása volt mindenkor főtelevésünk.

Isten, király, haza volt a jel-szavunk. És hogy soha sem hiányzottunk a küzdők táborából, hogy a munkából és harcból mindenkor készséggel vette ki részét lapunk, elég bizonyítékul reámutatni a lefolyt esztendőre. A szerkesztőség tudta a kötelességét, hogy mivel tartozik a hazának és a közönségnek a nehéz időben, s jeles munkatársaink segítségével és buzgó támogatásával sikerült ezt a nehéz esztendőt is becsülettel végigküzdeni s a régi, kipróbált irányzatot továbbra is fenntartani.

Magyar hazánk boldogulásán kívül elsősorban vármegyénk és városunk érdekeit hiven és becsületesen szolgálni tartjuk legfőbb célunknak, ezért mindig ott vagyunk, ahol vármegyénk, de főleg városunk felvirágoztatásáról, közintézményeink gyarapításáról, a magyar műveltség felvirágoztatásáról van szó.

Pártatlanságunkat és függetlenségünket minden irányban továbbra is megőrizük, sem érdekesportok szolgálatává szegődni nem fogunk, ígérjük, hogy az igazságnak, a jónak és nemesnek szószólója leszünk ezentúl is. Bármily nehéz idők következzenek, bennünket mindig ott fognak találni a kötelességteljesítés küzdőterén.

Ez alapon kérjük a nagyérdemű közönség támogatását és szíves jóindulatát jövőben is, mert a közönség tapasztalt rokonszenve tette lehetővé eddigi sikeres munkálkodásunkat.

Karácsony estéjén.

Valamikor azt hittük, hogy ezen a szent estén mindenki boldog. Mikor belenézünk a karácsonyi gyertya fényébe, ez a fényesség azt mondta nekünk, hogy „ma mézzel-folyókká lettek az egek.” Ugy éreztük, hogy ezen az estén nincs könny, amelyet le nem törültek volna, nincs bánat, amelyet el nem felejtettek volna. A szívünk azt sugta, hogy ma meghalt a „bűn,” mert amint a legelső karácsonyi éjszakán, úgy a mi békes, csillagos karácsonyi éjszakánkon is a bűnös földet újra megcsókolta a végtelen isteni Irgalom és a szenvedő emberiséget újra átkarolta a mézzel-folyó isteni Szeretet.

De hová lettek ezek a csendes, békeséges karácsonyi szent esték!

Már a második karácsonyi estén égnek ijedten és szomorúan a karácsonyi gyertyák. Bánatos özvegyek, aggódó edes anyák, háborus árvák könnyes szeme lett a karácsonyfák csillogó rakétája. Üres a karácsonyfa alatt a családapa és a fi-testvérek helye. Az ő karácsonyfájuk ma az a gyertyaszál, amelyet meggyújtva rá-tűznek a szurony hegyére valahol a Doberdó sziklatüregében, a galíciai sáros lövészárokban, vagy Montenegró fekete hegyeiben. S ott imádkoznak a halál kapui előtt a száműzött Szeretethez. Imádkoznak meleg, emberi érzéssel a békeség Királyához, „aki fölmagasztaltatott és akinek az arcát kívánja az egész föld.” — talán sohase annyira, mint napjainkban.

Az angyalok karácsonyi kara azt énekelte, hogy „dicsőség mennyben az Istennek és bekesség a földön a jóakaratu embereknek!” De vajjon van-e a háboru vertengerében az Istennek dicsősége és az embernek bekessége? Szolgálják-e az Isten dicsőséget rommálott templomok, a fölperzselt falvak és városok égő áldozata, a földönfutóvá tett nép, a katonai tömegsírok és a háborunak nyomorékká lett megszállhatatlan rokkantja? Ezek a kérdések mint rémes halálfejek vibrálnak az emberséges gondolkodás palettáján.

S mikor ezek a kérdések zaklatnak, úgy gondolunk a szent estén a háborutól érintett és feldúlt családokra, mint arra a madárfészekre, amelyből éjnek idején az ellenség kiveri a fiókat és ezek nem tudnak visszatérni az anyai fészekbe. Ilyen fészekből kiver a mi idegenben harcoló katonánk, vagy ilyen fészekből kiver madár maga a béke is. A karácsonyi békét is már két ízben szánúzték a világból. Azért lett az örvendő karácsonyi ének

olyanná, mintha a fészekből kiver madarak sikoltását hallanók az éj csöndjében, vagy a sirályok jajveszkelését a vizek hullámai fölött.

Olyan lett a világ békéje, mint a vihartól kifordított óriási vaskapu. Nem bírják sarkaiba visszaállítani. Ránk borult a világáboru üveggarangja s mi nem találván kifelé vezető utat, körben futunk alatta.

De szabad-e azért kétségbe esnünk? Nem kell-e biznunk, hogy az a betlehemi kisdéd Jézus, aki két ezer éve Augustus római császár világbirodalmába ledobta a békének olajágát, miközben is hullat egy pár levelet a békének olajágából?! Ehhez pedig a nemzetek részéről nem kell más, mint jóakaratu. Mert a betlehemi jászol nem mindenki számára hozott békét, hanem csak a jóakaratu emberek számára. A mi seregeink nem preda lesesből, nem kalmár szellemből, nem fajgyűlöletből vették kezükbe a fegyvert, hanem azért, hogy állandó és tartós békét biztosítsanak a nemzetek számára. Mi nem voltunk a békének sirásói, sem az egyetemes szeretetnek a fölrvatalozói, hanem azért emeltük föl az evangéliumi szórólapatot, hogy a becsutelen nemzetek korhadt lelkéből a világ piacára szórjuk a szemetet. Mi a győzők jóakaratával a legelső alkalommal fölkináljuk a legyőzötteknek az igazságos békét. A király-gyilkosok hazája, Szerbia már a tragédia vesztőhelyére jutott. Az isteni igazságosság fegyvereinkkel kovácsolta össze a gazdaság koporóját. S ha mégis kékis a béke, az csak ellenségeink rossz akaratán mulk. A karácsonyi szent este misztikuma mondja, hogy bekessége nincs a földön a rosszakaratu embereknek!

Ez a háboru az Isten kezében nevelő, javító és büntető eszköz.

S mi akarva — nem akarva a Jób-féle Isten-bölcsélet útjára kerülünk, mikor azt az ítéletet kockáztatjuk meg, hogy nagy lehet az európai nemzetek vétke, mikor oly rettenetesen suhog fölöttünk az Isten büntető ostroma! S ha nem jutottunk a háboru végére, annak egyik jele az, hogy még nem adtunk az Istennek megfelelő elégtételt. Ha ezt a gondolatot lekicsinylően kikapcsoljuk a háboru értelmezéséből, akkor ez a világ-felfordulás örökre értelmetlen rejtély marad előttünk. Önmagát váltja meg most a világ vérben és szenvedésben. S ahol hull a vér és uralkodik a szenvedés, ott természetesen a szeretet mindig veszt erejéből. Azért lesz a szeretet könnyében mindig fekete lap egy ilyen

véres háboru. A harcban nemcsak sebet osztnak, de sebet kapnak is. A háborúnak véres a szive!

Nekünk kell ezt a vért lemosni és ápolni a szeretet tűzét. A háboru sebestülteji itthon és harcosai a fronton várják a mi karácsonyi szeretetünk ünnepi melegét. A szeretet rablói azok, akik akkor, amikor ugysis oly kevés az egymás ellen harcolók között a testvériség, uszorát és vérdíjat húznak a háboruból. Bakancs- és posztócsalók, a fogyasztási cikkeknek mesterségesen drágítói azok, akik számára nem hozhat lelki békét a karácsonyi angyal. Ezek messzire estek a betlehemi jászoltól, messzire Krisztustól és messzire a legparányibb emberszeretettől. Ilyen sötét lelkekre nézve sohase lesz karácsony!

Minden „nagy takarítás“ sok zűrzavarral és rendtelenséggel jár. A háboru is ilyenfajta nagy takarítás: ki-mozdul helyéből a becsület, a béke, a szeretet, a lélek és a szív. A mi karácsonyi jó kívánságunk tehát nem lehet más, mint hogy ennek a nagy takarításnak minél előbb vége szakadjon és megtisztulva, csillogó új fényben foglalja el helyét a szenvedő nemzetek méhében a megbillent becsületérzés, a száműzött béke és szeretet, a megújult igaz, emberi lélek és emberi szív! Ha ez meglesz, akkor leszálhat közénk újra a karácsonyi angyal és mi a régi boldog idők áhíthatával fogjuk zengen: „Dicsóság, a menyben az Istennek és békeség földön a jóakaratu embereknek!“

Porubszky Géza dr.

Karácsony estéjén.

Derekasiné kiakasztotta drága, öreg, még dédanyjától örökölt szekrényéből a vattázott, nehézkes téli kabátot, előszedte macskakörmös, bolyhos, fekete színű boáját, csengettet az Eszti szobaleányra, behozatta véle a fürdőszobából a nyeltes sárcipőt s mikor meglátta ezen a multheti séta nyomát, kellemetlen zenejű, szitkoszerű szókra fakadt, noha sarktétele volt, hogy úri nő még a családval sem gorbácskodik, aztán berendelte a szakácsnét, hád kapjon alapos utasításokat az is a mai büjtös vacsora előállításának minél olcsóbb nyitjához — s miért, miért nem, ebbe a szövegbe is belé-szört egy kis paprikát. Egyedül Sanyikát mellőzte. És a kis gonosz úgy ült ott az asztalnál, mintha valóban tovább pingálna táblájára, nem nézett se balra, se hátra, csak midőn látta, hogy végképpen nem hederítene reá egy matulányit sem, akkor szólalt meg nagy sunyin; Anyukám, édes, ugye én is?... A mama azonban csak folytatta a présztálást, közben húsgatka-csukogatta a fiókokat, majd a kamarakulcsot köröztette hol van, merre, perdüljetelek, Zsófi, Eszti ahányan vagytok, kerítsétek meg!

— Anyám, egyetlen, magaddal viszel, nemde?...

— Ma itthon hagylak kincsecském...

— Jaj miért? — Fürgén félreacsapta a griflit, s odaugrott anyja elébe.

— Híer, ast mondd mindig — nyűszörögte esdön — csak én velem szeretesz sétálni, járnai, máskor még dusszogs is, ha nem szivesen jövök. Aztán derékon ülelte, de hasztalanul, az erőszak sem hódított.

— Ma nem sétálunk — felelte kitérően — máshová készülök.

— Hát hová?

— Ejnye, gyermek, te sokat akarnál tudni...

— Én mindent — pattogta Sándorka — és ha itt hagyasz, akkor holnapra nem írok leckét.

Hogy megmutassa erejét szavának, hát odaperdült az asztalhoz, könyörtelenül megragadta a táblát s két kezével maga elé tartva, össze akarta morzsolni. Az anya elfakódott haragjában, de nemhogy elzsanakolta volna a kölyök Robespierret, hanem még csitította. Ez kellett csak. Most már valósággal rabiátussá lett, toporzékolni izzó hangon, Lövetelőzdött, szót akarta tépni szép kis, fehér, nagy monogrammos zsebkendőjét, s meg is teszi, ha az nem erősebb nálánál, meg nem tűnik fel a küszöbön az apa. A harmadik szobából sietett elő. Vadonatú, sárgásbarna, csipősen vékony és kísértetiesen suhogó nádszál a kezében, szemében spártai szigor villog, szájában meg nincs ott a füstökádó csibukk. Ennek biánya — a háziak tapasztalata szerint — mindig a helyzet komolyságára vallott. A kis forradalmár megtörve suhant vissza a könyvhöz, róni kezdte ismét apró, aranyos betűt — a mama meg kiosont lopva, le a lépcsőn, ki a kapun, egyenest a szomszédba, hol a család udvari asztalosa lakott, a vén iszákos Dömötör.

Derekasinéknál korán fekszenek. Ha a vén, barba szekrényű ingaóra elverte a kilencet, ágyba takarodnak. Sanyika ma meg sem várta a takarodót, ez a nap megviselte rútl, belefáradt, lankadt volt, már félkienc-kor beléhúzó... vasrácsos ágyacskájába, de elaludni nem bírt. Az apa még a fürdőszobában foglalatokodik, keféli finommetszésű, fehér fogcsorát. A mama meg felhasználja távollétét, szendőn csemetéjéhez vonul s leengedi a vasrácsot: Gyermekem, ha ilyen leszel, mint ma, mit sem hoz a kis Józus. Sándor deosan betordult a falhos, onnét dohogta vissza: Ugyan, hová beszélte, hogy jöhetne ő le az egéből?! Hogy-hogy — hüledezett Derek siné — hát aranyos szánkón, angyaloktól kísérve, csilingelő, fehérszörű, szárnyas paripák vannak a száán elébe fogva, rajta meg a sok játék, gyönyörű vonat (majd akkora, mint a selmeci göző), egy szépen trillázó fonográf, ezertéle szerszám, óriási képeskönyv csatajelenetekkel, iskolai tábla... Nincs anyyi pénze az apádnak, hogy ilyenekre is teljék...

De van hitele, — szolt belé a mesébe a gyermek... Az anya szinte megrémült: hát ez a poronty már ennyit tud... No, ne is ámítások — folytatta aztán — a Jóska Náci az iskolában mindent elmondott, megleszte még tavay, latta a kulcslyukon át, hogy kötözték nagy szorgosan a csukoládé krampusszokat, azt is hallotta, mikor az apa fel-felóhajtott: teremő ég, mikorra lesz ez a sok dróra aggatott maskara kifizetve?!

Az édes anyja elfordult ezekre a gyilkos szavakra. Hisz ez az ártatlannak hitt, játékos apróság koravénült bölcs — rémüldözött magában — ennek ugyan regélhet akárki is rózsaszínű legendákat. Hát ha már azt a másik szent titkot is pedzi. Akaratlanul is egy hosszúcsőrű, fehér, gázó madár kelepelt be képzeletének aggdó játékába. Idegesen visszahajolt a kis haszontalanhoz; No, ha az apád megtudja, hogy te... akkor fuocs a krisskindlinék, nincs többé nálunk karácsonyfa... Óh, anyám, — kúszott fel Sanyika ijedve az ágyból s átfonta mind a

két puha, meleg karocskájával szülője húsos nyakát — elfelejttem én ezt, amit mondtam, százszor is, karácsonyig. Tovább nem beszélhetett, mert Derekasí úr nagy nyugalommal viaszatért a fogmosásról.

Kiragyogtak az ablakok az ünneplő szobában. Sudártermelő, sűrű ágazatú, oldalában vastag, aranybóákkal gyűrűzött, örökzöld lucfenyő szórta szét glóriáját mindenüvé. Hegyes, piramis alakú koronájáról jóságos kékezemű, szőkefűrtös angyal tekint le a kerek, aranycirádás asztalra, a divat-san székkreszabott zongorára, hol lenge selyempapíros tömörde holmit rejt, sok mire sem használható vázát, fölösleges levélynymót, egyéb mindenféle encsem-beccsemet. (Lesz mit összetörni a cselédeknek.) Megcsendül az aprónyelvű, ezüst harangocska, az apa rázza ugyan, de anyyi szeretettel is, hogy menyneinek tetszik a hang. Most már viasz-tartott tüdővel lesnek: vajjon eltalálták-e a gyermek óhaját? Ő betoppant, megálit az ajtóban. Mindjárt odapillant a fa mellé, hol nagy iskolai fatábla komolykodik. Nema ajka mintha azt mondaná, büszke öntudattal: Én vagyok a várva-várt Messiás, kiről ezerszer álmodtál már, édesen, hónapok óta; itt vagyok, nézd, milyen friss vagyok, még érzik rajtam a festék illata, ő jöjj ide, szalajtasd végig parányi kacsoát, vastag, piros vonalaimon, fogd a krétát, van két dobosnyi — egyikben fehér, a másikban kék, sárga, zöld — tarkán, szánted fel hátamat kerek, formás betűddel... És a tábla jól tudta, hogy ő a minden. Valóban, a többi tárgy várhatja sorát, ahány azem a szobában, az valamennyi ötejele szegődik. Sanyika nem sokáig túrtörteti magát, hozzáépeget szemérmesen, aztán átöleli titkos szeretettel és egyet nagyot sóhaj: csakhogy az enyém vagy, az anya meg az apa nyakára emlik, mintha szerelmét vallaná, végre valahára: — jól kiesztük... s aztán nezik, mint hatalmas, gömbölyű Ák és Hák pingálódna belé a nagy pircsall vonalozott feketeégbe...

— O, nem lehet az, hogy ne higgye, hogy eat nem a Jezuska hozta neki — hajolt oda megint Derekasiné ferjeurához.

— Ugyan már ne hánytorgasd annyit, fő, hogy öröme van.

— De, mikor úgy fáj nekem, hogy oly korán megtudta az igazat.

Az apa nem felelt, csak egyet köszörült a tarkán, magában azonban eat böccselkedte; ez az a hazugság, melyről először hullat, a le a lepiét az élet, nagy sor követi a koporsóig. Megint nem volt szájában a csibukk, s ennek hiánya — hiába — mindig sötét eszméket szült.

Az anya csak folytatta az előbbi érzékeny hangnemben: ő, ha sejtette volna, szegényke, miért nem jöhetett velem, tudod, akkor, azon az esős delutánon, mikor úgy rájlesztettel azzal a csúf bottal, ... csakhogy meg nem verted — mondta tovább könnyek között. — Őn én edes fiaoskam, de már hozzá is röppent s nagy mohón vagy tizen-négyszer homlokodon csókolt, az apa meg bevonult a másik szobába, csibukkozni.

Medveczky Karoly.

A világháboru krónikája.

December 17.

Montenegróban Bjeopoljet elfoglaljuk. Az ellenséget az utolsó darab boszniai földről elűzzük. A visszavonuló sörbeket Ipek-től nyugatra üldözzük. A bolgárok már mélyen Albániába nyomultak. A német tüzéség már átlépte a görög határt. — Az

olaszok, mint most megállapítják, a negyedik iszónói csetáiban sebesültekben és halottakban 70 ezer embert veszítettek. Hindenburg frontján az oroszok támadnak, de véres fegyverrel futnak vissza.

December 18.

Kövess hadosztálya a Tarától északkeletre eső vidéken nyomul előre s az utolsó négy nap alatt 13500 foglyot ejtett. A görög kormány tiltakozik Szaloniki megerősítése ellen. — Francia repülők Metzét bombázzák. — A filischi katlanban újra meglepéteszerűen rohánták meg csapatának az oliszkokat. — Az oroszok nagy katonai készülődést folytatnak Besszarabiában.

December 19.

A német követ tanácskosik a görög miniszterelnökkel, ki bejelenti, hogy átadják a görög határt. Az angolok lázasan dolgoznak Szaloniki megerősítésén. A montenegrói földözes folyik. A franciák újabb légi támadást intéznek. Egyébként a harctereken kisebb tűzerési harcok folytak.

December 20.

A törökök Anaforta és Ariburun mellett megtámadják az angolokat, kik nagy hadiszékány hátrahagyása mellett a hajóira menekülni kénytelenek. Sedi Bahrnál ellen-támadással próbálják helyzetüket megjavítani de súlyos veszteséget szenvednek s a törökök ennek dacára elerik a tengert. Kövess csapatai Tara folyónál elfoglalják a montenegróiak hídállítását s Beranehoz közelednek. Albanok elkeseredett harcokat folytatnak az országban önzülő szerbekkel. Albániában állítólag 300 ezer olasz katona száll pertra.

Különfélék.

— A főgimnázium jubileuma. A lévai kegyes-tanítórendi főgimnázium tanári kara és ifjúsága a város közönségével együtt — a háborús viszonyok miatt — csak szerény és szűk körben ünnepelte meg a főgimnázium százéves fennállásának jubileumát; de azért ez az ünnepség minden egy-szerűség dacára mégis szép, megható és lelekemelő volt. E hó 21.-én, kedden, d. e. 9 órakor a kegyesrendiek tempórában megtartott Te Deum után **Báthy László** prepost **Vándor József** és **Varga János** kegyesrendi tanárok segédlete mellett szentmisét végeztek, a melyen a polgármester vezetésével képviselve volt a városi tanács is. Mise alatt **Szilassy Dezső** és **Cziczka Angéla** gyönyörű szöveket, illetve duettek enekeltek; az ifjúság ennekára pedig szebbnél szebb egyházi enekeket adott elő. Mise után a főgimn. rajstermében rendezett ünnepséget az iskola ifjúságának ennekára nyitotta meg a **Kégyes Atyák** című üdvözlő dala, amelynek szövegét **Kersék János** dr. írta. A szép szöveg, a művészi és kedves dalom s annak precíz előadása egyaránt a legmelyebb meghatótságot kellették az ünnepő közönségben, amely a tágas rajstermet szűrtől megöltötte. Az ünnepi szöveg **Sőtörti Károly** kegyesrendi tanár volt, aki költői szárnyalásu, történelmi adatokban bővelkedő beszédében méltatta a főgimn. százéves jubileumát. A beszéd közlését tér szűke miatt csak lapunk jövő számában követhetjük meg. Léva város közönsége nevében **Bódogh Lajos** polgármester fejezte ki őszinte és hálás köszönetét a rendezők és az iskolában eddig működött s jelenleg működő rend tagjainak az intézet fejlesztése és vezetése körül szerzte t nagy érdemkért. Az ennek, amelynek minden szereplése kiváló vezetőjének, **Fráter Ferenc** kegyesrendi tanárnak a dirigensségre való rateremtését igazolja, — a már letebb emintett üdvözlő dalon kívül a legnagyobb készülettel adta elő **Abel Albinak**: **Akkonyatkor** és **Schubert Ferencnek**: **A hársfa** című darabját. Az ifjúság ennekára pedig **Dushek Ernő** tanítóképző intézeti tanárnak elkészített vezetése mellett két számnak ügyes előadásával járult hozzá a műsor sikeréhez. A program keretében teljes elismerést érdemiül kiváló szerepkört töltöt-

tek be a szavalkók is. **Moravék László VIII.** o. t., **Moravék Endre IV.** o. t. és **Rischan-k Gyuli IV.** o. t., akik közül az első nagy hatással adta elő dr. **Kersék Jánosnak** **Patres parvulorum** című költeményét, smelyről a közönség sorában az az általános vélemény alakult ki, hogy abban a szerző felül-multa önmagát. A vers a költőnek egyik legszebb remeke. **Moravék Endre Szavay Gyulának**: **Költemény**, — **Rischanek Gyula Gyóni Gézának**: **Magyar asszony írja** című versét szavalták. — Befejzésül a műsor egyes számai által a könyvekig meghatótt közönség a himnusz énekelte. — A kegyes-tanítórend és annak tagjai iránt érzett mély és forró hálával eltelve, az Istentől ezen intézetünk multijára és jövőjére áldást kérve, — szívünkben a legkedvesebb emlékek távostul a jubilaris ünnepség színhelyéről.

— Szilveszter-est. A Léva-i Alomá-szóó cs. és kir. 19. gyalogezred tisztikara és Léva város polgári közönsége a városi nagyszálló színháztermében f. évi december hó 31.-én, felelészben az országos törös ke-reszt-egyesület, felelészben a 19. gyalogez-red rokkant-alapja javára, terített sztalok mellett, jótékonycélú, műsorral egybekötött Szilveszter-estet rendez, amelyre a rendezőség a meghívókat már kibocsátotta. A tizenhat számból álló változatos, gazdag, ér-dekes és művészi színvonalon álló műsort, lapunk szük terjedelme miatt — a legna-gyobb sajnálatunkra — nem részletezhetjük. — A műsor kezdete este fél 8 órakor. Belépti díj személyenként 2 korona. Felül-tizetéseket közönséggel fogadnak és hirlap-ilag nyugtáznak. Ételekről és italokról gondoskodva van. — Jegyek előre válthatók dec. 31.-ig d. u. 4 óráig Nyitrai és Társa könyvkereskedő cégnél és este a pénztárnál.

— Sebesült katonák karácsonya. A Vörös Kereszt lévai választmányának határozatából kiküldött hölgybizottság e hó 23.-án kedves karácsonyi estében rész-e-sítette a megyei kórházban, a tanítók-pzében és a szanatóriumban levő sebesült kato-ákat. A bizottság létes tagjai dízes és du-san megrakott karácsonyifákat állítottak fel és az általuk felajánlott gazdag vacsora után kiosztották a sebesülteknek a nemzetiszíni szalagokkal átkötött, celszerű apróságokat tartalmazó, szeretet-dobozokat. **Báthy László** elnök a bizottság tagjaival minden kórház-ban megjelent és rövid, hazafias beszédet intézett a katonákhoz, akik a legnagyobb moghatottsággal, lelki örömmel és hálás kö-zönséggel fogadták az egyesületnek jóságú, kegyes adományait.

— Vallásos estély. A Bathlen Ka-talin Nőegylet 1915. december hó 19.-én tartotta II. ik vallásos estélyét, mely ének-kei kezdődött. Ezután a kis Birtha Mar-tus-a mondotta el szépen bátran Szalai József Ima című kis versét. Utána Tatar Sándor szavalt **Kersék János** Hazai rög című költeményét szépen csengő hangon. Majd Csokegy Jolánka polgári iskolai tanárnő mely tanulmányra való folelvása követ-kezett. Ezután pedig a Bank bán operából az imat énekelte **Rudnyánsky Oiga** diskret zongora kísérete mellett **Dus Iona** ovónő, mely nagy hatást kellett. Ezután Szász Károly Turi fia történelmi című kedves ver-sét szavalt **Veres László V. g. o. t.**, mely érzéssel. Majd a képzői és gimnáziumi ref. tanúk ennekára szép és kedves éneke után **Birha Zoltán** szavalt **el Kovács L. Adventi ima** című versét jó és értelmes fel-fogással. Ezt követte **Kmoskó Erzsike** és **Irenke IV. polg. o. tanúk** rutinos, kedves jó: összetanult zongorajateka. Végül bibliát magyarul az **Boldizsár György** ref. s. lelkes. Jerusálem pusztulásával hasonlítva össze a mai háborús viszonyokat, amelyből egy szebb jövő fakad. A szép estély a gyüleke-zet énekével ért véget.

— Körjegyzők nyugdíjazása. A mult csütörtökön tartott megyei közgyűlés kiváló szolgálatának elismerése mellett nyug-díjazott **Szedlaccsek János** zselizi körjegyzőnek nyugdíjazását évi 3200 koronában, **Bódis János** Barvalyi volt jegyzőét pedig 2736 koronában állapította meg.

— Az Erzsébet-filileregylet Leány-önképzőköre e hó 21.-én, kedden este 6 órakor, a városi szálloda nagytermében tar-

totta meg a kárpáti **Honvédfalván** létesítendő ház javára a lapunk előző számában jel-zett, első háborus estélyét, amely minden tekintetben kiváló eredménnyel végződött. Az összes közreműködők teljes igyekezettel s ezzel legszebben oldották meg szerepeiket s ezzel mindannyian hozzájárultak az estély fényes sikere mellett a nemcs cél előmozdi-tásához és méltán megérdemelték a jelen-volt közönségnek őszinte elismerését.

— Mennyi földet hódítottunk meg? A központi hatalmak, Németország és Ausztria Magyarország, eddig 470 ezer négyzet kilométer ellenséges területet hódí-tottak meg, vagyis mostanáig majdnem két-szer akkora területet, mint az egész Magyar-birodalom. A meghódított földön 35 millió lakos él.

— Olcsóság a meghódított Szer-biában. A meghódított Szerbia maximális arai szerint: egy pár csirke 2 korona, há-rom darab tojás 20 fillér, egy bárány 9 korona, egy kecske 9 korona, marhahas kilója 1 K. 60 fillér, borjúhas kilója 1 K. 80 fill., disznóhas 1 K. 50 fill., a zsír kilója 2 K. 50 fillér.

Jótekonyság.

Illetékes helyekről kapott értesítések alapján a következő jótékonycélú adom-nyokat közöljük.

Bobok Mária a lévai sebesült katonák karácsony fájára 10 koronát küldött.

A tüdőbeteg gondozó intézet kisegítő kórházába.

Grotte Vilmosné 5 korona, özv. **Spitz Józsefné** Nagykálmán eszközült gyűjtéséből 3 K. 10 vánkusoll. Ugyanaz két aló vánkushuzat. **Hechtné urnő** egy kis vánkus huzattal.

Ujévi üdvözlések megváltása címén, a lévai kaszinó gyűjtőívén — a rokkant és sebesült katonák segélyezésére adakoztak: **Huberth Vilmos** 10 kor., — **Ordódy Endre** 5 kor., — **Pólya Károly** 4 kor., — **Levatic Gusztáv** 4 kor., — **Dr. Frommer Ig-nác** 4 kor., — **N. N.** 4 kor., — **Rzehák Ede** 2 kor., — **Szilassy Dezső** 2 kor., — **Schubert Pál** 2 kor., — **Engel Zsigmond** 10 kor., — **Dr. Lauffer Aribur** 5 kor., — **Weisz Henrik** 3 kor., — **Dr. Kersék János** 3 kor., — **Sugár Mór** 1 kor., — **Weinber-ger Zsigmond** 2 kor., — **Dr. Lakner Zoltán** 5 kor., — **Dr. Weisz Zsigmond** 5 kor., — **Kottke Ferenc** 5 kor.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1915 évi dec. hó 19-31 1915. évi dec. hó 26-ig

Születés.		
A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Karafa Pál Sipevár Zs	leány	Lidia
Banyasz István Podho szki M	fiú	Lajos
Varamay Lajos Juhász M	leány	Erzsébet
Bagcsi Erzsébet	fiú	István

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Hornyák Mihályné	53 éves	Béicsvarodás
Szanyó István	18 éves	Szervi szívbi
Jarabek Anna	4 hó	Tüdővízenyő
özv. Brezina Ants né	67 éves	Gutatlús
Jarab László	6 éves	Tüdőgümőkör
özv. Franya Károlyné	89 éves	Agg kimerülés
Nováki István	34 éves	Hösi halál
Bela Erzsébet	8 hó	Hörgburut

Nyilttér.

Egy magyar gyáros áldozatkészsége.

Köztudomásu, hogy a háborus célokra igen nagy szükség van mindennemű fém és bádogtárgyakra, úgy hogy majdnem minden készítménynek, melyhez a közönség hozzászokott, előállítása ma nagy nehézségekbe ütközik, és igen nagy áldozatokba kerül. Annál értékesebb az óriási **Fedák cipőkrém** gyárosának, Vadász Zsigmondnak az áldozatkészsége, aki a nagy bádoghány, valamint a nyersanyagok folytonos áremelkedése dacára, beszerezte a szükséges bádogdobozokat, úgy hogy a közkedvelt óriási **Fedák cipőkrém** 40 fillérért továbbra is mindenütt kapható.

Németül

beszélő egyéves önkéntes német nyelvben való oktatást vállal. Díjazás mellékes. Cim a kiadóban.

Esti

korcsolyázás
kivilágítás mellett.

Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel
Mészáros Lajos
jégpálya bérlő.

Nemzetközi Halottszállítási iroda

Temetkezési Intézetek Egyesülése Budapesti iroda VIII. Üllői-ut 14. 1. em.
8. 1. Telefon: József 32—12.

Elhunyt hőseinknek exhumálását, hazaszállítását és az ezekkel kapcsolatos összes teendők végzését, kegyeletesen, szakszerűen, gyorsan és a legmegtámasztottabb feltételek mellett intézi.

Az Ország minden részében és a Külföldön mindenütt működő tagjai a megbízásoknak akadálytalan és gyors teljesítését teszik lehetővé.

MA

moziba
megyünk.

Az Apollo mozgósínház
müsora érdekes.

== Kölcsonkönyvtár ==
NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésben LÉVÁN.

Előfizetés bármely nap kezdhető.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

L é v á n .

Telefon szám: 33

Fiaetérien, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiallítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz örzőéplő készletek, eredeti Melichar-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök valamint minden e székba vegő gépek és géprészek Világhírű RAPID láncoskutat.

Legjobb minőségű tartománykamrák elkészítése es felállítása jutanyos arakban.

KÖNYVEK

a legdiszesebb kivitelben
bekötetnek Nyitrai és Társa r. t. könyvkötészetében Léván.

KARÁCSONYI VÁSÁR! KERN TESTVÉREK

fűszer- gyarmataiu- és vasnagyszerkedésében

Alapítottatt 1881. **L É V Á .** Telefon 14.

Mindennemű fűszer- és csemegeáruk.
Legjobb minőségű kávé, tea, teasütemény.
Csemegebor, likőr, cognác, pezsgő, déli gyümölcs, cukrozott gyümölcs, szalon — — és dessert cukorkák. — —

Karácsonyi cukorkák, függelékek, karácsonyfa díszek'

Karácsonyi ajándéknak legalkalmasabb konyhafelszerelési és modern háztartási cikkek, világos vasallók, gyorsforralók, kávé és teafőzők, kályhák fa és szén- — — tartók, kályhaellenzők. — —

.. Korcsolyák, fényképező gépek ..

Karácsonyi ünnepek előtt friss

élő balatontavi és dunai halak!